

Ōtsuki Ogen – Az Edo-korszak női kardkovácsa

Kunishige Ogen (國重 お源), más néven *Ōtsuki Ogen* 1733–1808

Egy női kardkovács az *Edo*-korszak közép–késői időszakából

Kunishige Ogen a *Kyōhō*-korszak (享保) 18. évében, 1733-ban született *Bitchū* tartomány *Shitsuki* járásának *Ebara* falujában. Apja, *Mizuta Denjurō Kunishige*, a *Mizuta* iskola kardkovácsa. *Ogen* mindössze 16 éves volt, amikor apja elhunyt. Ezután nagybátyja, *Banjurō Kunishige* vette gondjaiba, ám ő is öt évvel később elhunyt. *Ogen* tehát fiatalon maradt árván, mégis elhivatottan folytatta a családi mesterséget. Később feleségül ment a 12. generációs *Jinbei Kunishige*-hez. *Jinbei* azonban betegeskedett, és nem volt képes folytatni a kovácsmunkát. Ezért *Ogen* – a család hagyományaihoz és mesterségéhez hűen – maga vette kezébe a kalapácsot.

Később képzése céljából *Chikuzen* tartományba költözött, ahol a híres kardkovács, *Nobukuni* (筑前 信國) tanítványaként képezte tovább magát. Tehetségének és kitartásának köszönhetően hamarosan elismert kovácsmesterré vált – különleges életútját az is hangsúlyozza, hogy Japán történetében egyedülálló módon nőként is elismerést szerzett e tradicionálisan férfiak uralta mesterségben.

Munkáit *Onna Kunishige* (女國重, „női Kunishige”) néven jegyezte, és későbbi éveiben az *Ōtsuki* (大月) vezetéknevet viselte. A *Bunka*-korszak 5. évében, 1808-ban hunyt el.

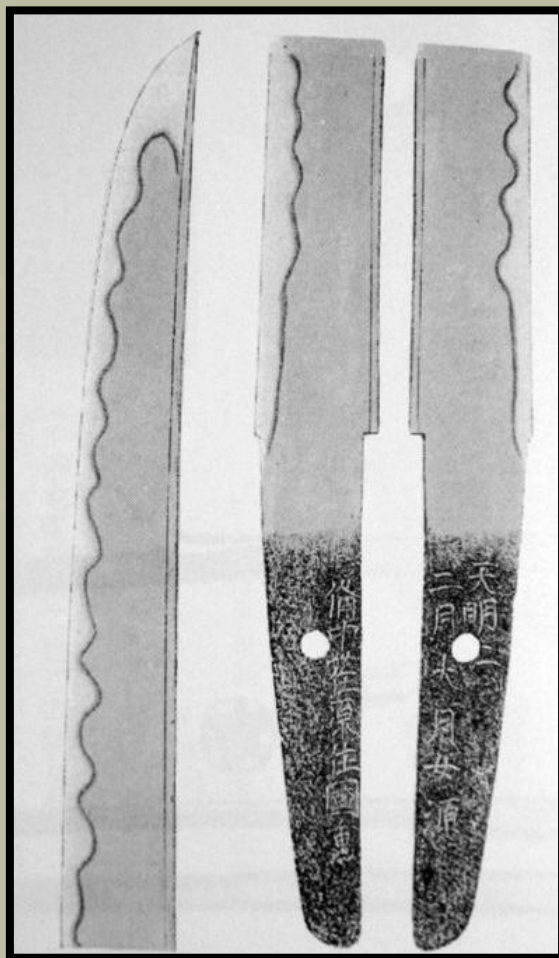
Tevékenysége az új kardkorszak (*shintō*) korai időszakában zajlott, egy olyan történelmi fordulóponton, amikor a kardkészítés ismét lendületet kapott a *Kan'ei-Kanbun* évek idején, körülbelül egy évszázaddal a középkori kardkészítés fénykora után. A *Mizuta* iskola, amelyhez családirag is kötődött, már az 1500-as évek végétől ismert volt *Bitchū* tartományban, a *Muromachi*-korszak lezárulta és az *Azuchi-Momoyama*-korszak kezdete idején.

Öröksége nem csupán szimbolikus: fennmaradt egy pengéje is, melynek *oshigata*-ja (押形 – nyomatrajza) az NMB (Nihontō Message Board) tagja, K. Morita jóvoltából vált ismertté. A pengén szereplő szignó különösen értékes, hiszen egyértelműen megerősíti kilétét:

大月女源 – *Ōtsuki Onna Ogen*

備中荏原住國重 – *Kunishige*, *Bitchū* tartomány *Ebara* falujának lakója

Ez az alkotás maradandó emléket állít a japán kardkészítés történetének egyik legkülönlegesebb alakjának.

Úgy tartották, hogy a nők nem képesek hosszú pengéket kovácsolni, ezért *Ogen* munkáinak többsége rövid kard, elsősorban *tantō* volt. Ám ötvenéves korában olyan kivételes minőségű rövid kardot kovácsolt, hogy azt alig lehetett új kardként (*shinsakutō*) azonosítani – mestersége szinte túllépett a korabeli elvárásokon. Nemcsak mint ritkaságszámba menő női kardkovácsot tartották számon, hanem kiemelkedő tehetségét is széles körű elismerés övezte.

Bár *Ogen* alacsony termetű volt, erős, izmos karjai és zömök testfelépítése figyelemre méltó fizikai erőről tanúskodtak. Éles tekintetét gyakran emlegették – állítólag olyan volt, amely áthatolt az acélon is. Egykori otthonának emlékműve ma is megtekinthető *Jindai-chō*ban, *Ibara* városában. Ha a környéken jár, érdemes megállni egy pillanatra ennél a különleges helyszínnél, ahol egy kivételes mesternő élete és öröksége elevenedik meg.

Egy különleges történelmi ritkaság: női kardkovács által készített su-yari

Su yari (straight blade) with yari saya (spear-head cover)

Signed: *Kunishige jo saku* (made by Onna Kunishige)
Edo period, 18th century
Iron, wood, lacquer
T983

This yari (spear) blade is signed, *Kunishige jo saku* (made by Onna Kunishige). Historical records state that Onna Kunishige (1733-1808) was a famous female swordsmith who worked in the Bizen Province, present day Okayama Prefecture, of southern Honshu. Not much information survives about Kunishige. She had a troubled upbringing with her father passing away when she was sixteen and her uncle, who had become her guardian, dying five years later. She was trained as a swordsmith in the Chikuzen Nobukuni school, founded 1624, and rose to prominence.

It is very rare to find a blade that is signed by an identifiable female smith. The engraved signature is located on the tang (portion that fits into the shaft) which has a single hole that a post fit through to hold it in place. The blade's cover is lacquered with textured swirling patterns that are meant to give the rigid structure the appearance of fabric.

A képen látható leírás fordítása:

Su-yari (egyenes pengéjű yari) hüvellyel

Felirat: „*Kunishige jō saku*” (Onna Kunishige készítette)

Edo-korszak, 18. század

Ez a yari (lándzsa) penge a következő aláírást viseli: *Kunishige jō saku*, azaz „Készítette: Onna Kunishige”. A történelmi feljegyzések szerint Onna Kunishige (†1808) a Bizen tartományban – a mai Okayama prefektúrában, Honshū déli részén – tevékenykedő, híres női kardkovács volt. Életéről kevés információ maradt fenn. Zűrzavaros gyermekkor után, tizenhat évesen elvesztette édesapját, majd öt évvel később gyámja, nagybátyja is elhunyt. Ezt követően a 1624-ben alapított Chikuzen Nobukuni iskolában kezdett kardkovács mesterséget tanulni, s idővel jelentős hírnevet szerzett magának.

Rendkívül ritkák azok a pengék, amelyeket női kardkovács jegyzett, így ez a darab különleges történelmi és kulturális értékkel bír. A mester aláírása (*mei*) a *nakago*-n, vagyis a markolatba illeszkedő részen található, amelyen egyetlen lyuk (*mekugi-ana*) van. Ezen keresztül egy *mekugi* (bambusz csap) rögzíti a penge tuskóját a markolatban.

A hüvely (*saya*) lakkozott felületét finoman texturált, kavargó mintázat díszíti, amely egy gyűrött textíliát idéző, merev szerkezetet imitál – különleges esztétikai élményt nyújtva a szemlélőnek.

Itt egy másik teljesebb kép ugyanarról a *Yari*-ről ami a Bonhams aukciósház oldalán tűnt fel:

3348

A BIZEN YARI HEAD

By Kunishige, Edo period (18th century)

Of triangular section and forged in *itame-hada* with a *suguha* tempered edge in *nioi* and *nie*, the *ubu* tang with one hole and signed *Kunishige jo saku*, 6 1/4in (15.8cm) long (to the collar)

In a brown lacquer *saya* with textured whorl patterns designed as a cloth covering cinched with a lacquered cord

~~\$1,500 - 2,000~~

Kunishige was a female smith working in the Bizen area.

A hozzáadott leírás fordítása:

3348

Egy *Bizen* tartományból származó *yari*-lándzsahegy

Készítette: *Kunishige*, Edo-korszak (18. század)

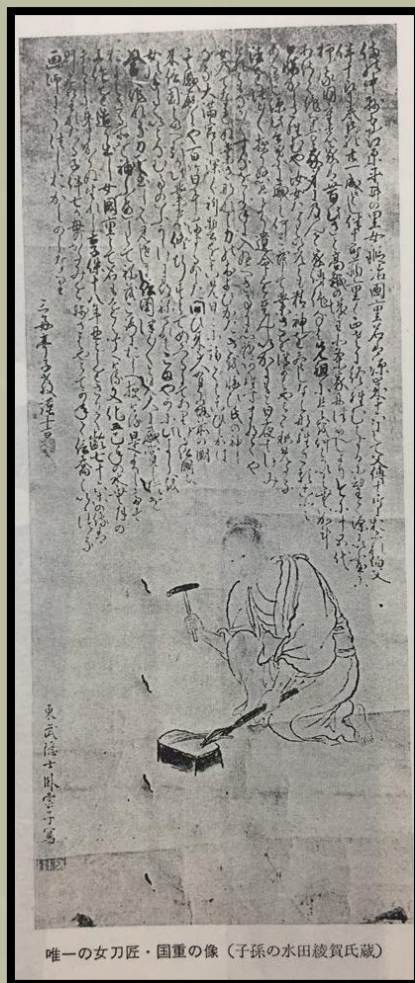
Háromszög keresztmetszetű penge, *itame hada* (faerezetre emlékeztető) kovácsolási mintázattal, *suguha* (egyenes) edzett éllel, amelyen *nioi* és *nie* hatások figyelhetők meg.

A penge *ubu* (eredeti, vágatlan) *nakago*-val (markolattüske), egyetlen rögzítőlyukkal, aláírással: *Kunishige jō saku*.

A penge hossza a gallérig 15,8 cm (6 1/4 hüvelyk).

A hüvely barna lakkal bevont, örvényszerű mintázattal díszítve, amely a textilborítás hatását kelti, és lakkozott zsinórral van átkötve.

Kunishige egy női kardkovács volt, aki *Bizen* tartományban tevékenykedett.

A fordítás az alábbi cikkek felhasználásával történt: <http://fujifudoki.blog77.fc2.com/blog-entry-222.html>

<http://www.intk-token.it/forum/index.php?/topic/9994-onna-kunishige-%E5%A5%B3-%E5%9C%8B-%E9%87%8D/>

<http://www.intk-token.it/forum/index.php?/topic/9994-onna-kunishige-%E5%A5%B3-%E5%9C%8B-%E9%87%8D/>